

Autor materiálu: Věra Janovičová
Název materiálu: VY_32_INOVACE_20.15_PP_Socializační činitelé
Ročník: Třetí
Vzdělávací oblast / téma: Psychologie práce
Datum (období) tvorby: 6.11.2013
Anotace: *Materiál je určen žákům 3.ročníku, k jejich motivaci pro výuku OP. Žáci ve formě PP mají lepší přehled o výkladu látky a možnosti lepšího pochopení a vstřebání informací. Formou doplňujících otázek a aktivit si ujasňují výklad. Žáci se seznámí se socializačními činiteli a jejich vlivu na vývoj osobnosti.*

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

Socializační činitelé

Úkol

- Vyjmenuj socializační činitele, jak působí na člověka v průběhu života.

Socializační činitele

- Socializační činitele představují faktory, které nás ovlivňují během celého života.
 - instituce (zařízení, sociální útvary)
 - osoby

Pokud jde o instituce...

- základní socializační činitelé, jimiž jsme ovlivňováni
 - rodina
 - škola a další výchovná zařízení
 - sociální skupiny („působení ulice“)
- Mezi tzv. další socializační činitelé řadíme ty, které nastupují v pozdějších fázích socializace a působí v průměru s menší intenzitou.
 - instituce sousedství (sousedské skupiny lidí v ulici, bloku domů)
 - lokální společenství (obyvatelé určité vesnice, maloměsta, obce)
 - masmédiá (způsob zpravodajství, reklama, propaganda, kulturně osvětové či vzdělávací pořady a struktura pořadů vůbec).

Pokud jde o instituce...

- V neposlední řadě lze jmenovat politické strany a církve, které se nejrůznějšími způsoby snaží lidem předávat své představy o společnosti, sociálních normách, apod.

Pokud jde o osoby...

- Během prvních dnů a měsíců života dítěte jde jednoznačně o matku, potom o otce, sourozence, prarodiče a další osoby z okruhu rodiny.
- Následují učitelé, kamarádi, různé vzory a modely
- Socializační činitelé nepůsobí všechny stejně a podle určeného předem jasně daného schématu, ale tak, jak je ten který vybaven, jak působit umí a chce.

- Socializační činitelé působící v dětství a dospívání
 - rodina
 - škola
 - pospolitosť vrstevníků
- Vliv sociálního okolí se totiž u dětí a mladistvých setkává s výjimečnou vnímavostí a citlivostí, navíc umocněnou značnou (v prvých fázích života dokonce úplnou) závislostí na rodičích a dalších socializujících činitelích.
- Díky souběhu vnímavosti a závislosti dochází působením socializačních činitelů v dětství a mládí k vývoji bazálních (základních) osobnostních charakteristik, dispozic (předpokladů) a tendencí (sklonů), které mají snahu prosazovat se v průběhu celého dalšího života.

Člověk jako sociální bytost

- Označujeme-li člověka za sociální bytost, chceme tím říci, že jeho nejcharakterističtější vlastnosti nevznikají s jeho narozením, ale v důsledku jeho začleňování do kultury určitého lidského společenství, do mezilidských vztahů a společenských činností.
- Člověk se rodí jako nehotový organismus, který sice v řadě svých funkcí a procesů „zraje“, ale který by bez začlenění do společensko-kulturního prostředí nikdy nedošel k tomu, co ho činí výjimečným oproti ostatním organismům:
 - řeč
 - kultura
 - věda a umění.

Děkuji za pozornost...

Seznam použité literatury a pramenů:

KOHOUTEK, R., ŠTĚPÁNEK, J. *Psychologie práce a řízení* . 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2000. ISBN 80-214-1552-5

HELUS, Z, *Psychologie* . 2. vyd. Praha: Fortuna 1999. ISBN 80-7168-406-6

Objekty, použité k vytvoření materiálu jsou vlastní originální tvorbou autora. pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo z databáze SW Smart Notebook.

Mgr. Věra Janovičová
SOŠ logistická a SOU Dalovice
janovicova@logistickaskola.cz
listopad 2013